

Rozhovor se spisovatelkou Markétou Práškovou

Markéta Prášková se narodila v Ledči nad Sázavou. S psaním začala již ve třinácti letech, v šestnácti se ale její pozornost obrátila spíše ke studiu. Živila se jako učitelka na základní škole v Dolním Městě, a právě tam zjistila, jak zoufale málo je českých spisovatelů, zabývajících se dobrodružnou literaturou pro děti. Rozhodla se tento nedostatek napravit a po několika letech se opět vrátila k sešitu a tužce. Někteří z vás si již sami přečetli *Klobouky z Agarveny: Rodinné tajemství* a *Klobouky z Agarveny: Země čarodějů* (viz. recenze knih). Zde je rozhovor o její tvorbě!

Začínala jste psát své knížky s pocitem, že to co z toho vzejde, vydáte, nebo jste psala čistě pro Vaši radost?

První příběhy za svých mladých let ☺ jsem psala pro radost. Rodinné tajemství (1. díl Klobouků) vznikl až o několik let později, a byla to pro mě první kniha, kterou jsem se chtěla pokoušet vydat.

Jak dlouho Vám trvalo tuto knihu napsat?

Než kniha vznikne, projde několika fázemi. Nejdřív se musí napsat děj, kostra příběhu, což mi trvalo přibližně tři měsíce. Další měsíce jsem ji přepisovala a upravovala, a celá práce tak trvala zhruba rok.

Kdo jako první četl Klobouky z Agarveny? Jaká byla odezva prvních čtenářů?

Jako první ji četl můj manžel. Jeho reakce nebyla moc příznivá, kousek, který viděl, se mu spíš nelíbil. Jako češtinář poukazoval na chyby, které jsem následně několikrát opravovala. Ted', zpětně, jsem ráda. Ta kritika mi pomohla odstranit některé mé nedostatky hned na začátku. Když jsem ji pak posílala do nakladatelství, byla téměř ihned přijata k vydání. ☺

Co jste chtěla svou tvorbou dětským čtenářům předat?

Hlavně jsem chtěla, aby tu literatura dobrodružného typu byla, protože si myslím, že čtenářů, kterým se tento žánr líbí, je spousta. Bohužel děl není mnoho, pokud nepočítám překlady. Původní dobrodružná česká tvorba, alespoň jako mohu soudit ze své učitelské praxe, je nevalného počtu a je navíc pro současné čtenáře poněkud zastaralá. Lovce mamutů, se kterými jsem válčila v nějaké čtvrté, páté třídě, četli ve škole už moji rodiče a dokonce i prarodiče. A tak je to s celou řadou dalších knih.

Kniha byla napsaná a co dál? Jak jste musela postupovat s vydáváním knihy?

V tom jsem měla obrovské štěstí. Jako učitelka jsem se docela dobře orientovala v nakladatelstvích pro děti a mládež, a na základě toho jsem si nakonec vybrala Fragment. Poslala jsem tam ukázkové kapitoly a svůj životopis. Oni mi za tři týdny napsali, že by si knihu rádi přečetli celou. Za několik měsíců mi oznámili, že mají zájem ji vydat.

Jak to bylo s její obálkou?

Obálku jsem nedělala, vytvářelo si ji už nakladatelství, stejně jako vazbu. Poslali mi ji po internetu, moc se mi sice ze začátku nelíbila, ale v podstatě jsem si nemohla až tak vybírat. Myslím si, že kdybych s ní nesouhlasila, změnili by ji, ale nebylo to pro mě tak důležité. Nakonec jsem s ní docela spokojená.

Co Vám vydání knih a proslavení se dalo a naopak vzalo?

Neřekla bych, že jsem se proslavila, protože v dnešní době a v naší zemi je velice těžké prorazit s knihami. Pěkné bylo uznání od rodiny a od známých, také jsem měla několik autorských čtení, besedy ve školách a knihovnách a byla jsem pozvaná na různé akce.

Vzalo mi to (a stále bere) spoustu času, ale považuji to za svůj koníček, takže pokud můžu, tak mu ten čas věnuji.

Plánujete napsat pokračování Klobouků z Agarveny, nebo třeba něco zcela odlišného?

Určitě bych chtěla dopsat celou sérii, ale s počty dílů je to trochu složitější... Byli jsme s Fragmentem domluveni na čtyřech částech, jenomže se někde stala chyba a na internet uvedli, že píše trilogii. Třetí díl už mám napsaný a píše čtvrtý, na internetu je to bohužel stále ještě chybně uvedeno.

Ráda bych si třeba pak odskočila k jiným žánrům, nebo třeba napsala něco pro dospělé, ale spíš jen z důvodu, abych si to vyzkoušela ☺. Jinak bych se v budoucnu chtěla dál věnovat literatuře pro mládež, jen bych už námět raději orientovala víc do reality než do pohádek nebo fantasy.

Měla jste při psaní někdy slabé chvílky, kdy jste si málem řekla: Konec! Ted' už vážně nevím jak dál?

Úplně takhle se mi to nestalo. Podle mě by měl mít autor dřív, než zasedne k vlastnímu psaní, v hlavě (nebo na papíře - to je možná ještě lepší) co nepodrobněji zpracovanou osnovu (plán). Existují ale určité postupy, jak se takzvanému tvůrčímu bloku vyhnout. Když jsem třeba náhodou neměla nápady, šla jsem si zaběhat, nebo jsem si něco přečetla.

Jaké vlastnosti by podle Vás měl správný spisovatel mít?

Určitě by měl mít fantazii a představivost a měl by se dobře orientovat v jazyce, ve kterém píše.

Co Vám přijde u psaní knih nejtěžší?

Možná že nejtěžší fáze je prvotní psaní nové knihy, vymýšlení jejího děje. Upozorňuji, že práce není odbytá pouhým napsáním příběhu! Musí se několikrát pročítat, upravovat, hrát si s větami a se slovíčky!

Jak k Vám přišel nápad psát o cizím světě?

Ve fantasy je to momentálně celkem moderní a oslovuje to hodně čtenářů. V prvním díle je cestování do minulosti, což mě hodně lákalo. Navázala jsem tím na tvorbu, kterou jsem psala zhruba ve třinácti. Protože se tam objevil kouzelný předmět pocházející z cizího světa, logicky jsem o tom světě musela v následujících dílech něco napsat.

V prvním díle jsou postavy, mluvící starou češtinou. Musela jste studovat, jak se dřív mluvilo, nebo jste si ji „vymyslela“?

Napřed jsme si myslela, že požádám o pomoc manžela, ale nevyšlo to. Proto jsem nakonec zašla do antikvariátu a koupila si knihu, která vyšla v roce 1850. Snažila jsem se ji přečíst a nastudovat v ní vazbu vět a používání slov a slovních spojení. Nevím, jestli jsem se stoprocentně trefila nebo ne, ale redaktorovi, který byl v tomto směru zkušený, se to zdálo správné.

Jaké čtete knihy Vy?

Moji oblíbení autoři většinou (kromě profesora Tolkiena) nespadají do kategorie fantasy ☺. Mám ráda třeba U. Eca, G. M. Marqueze nebo M. Puzza. Čtu ale víceméně všechno, co mi přijde pod ruku. Po fantasy sahám často, právě proto, že ji sama píšu. Myslím si ale, že by autor neměl setrvávat u jednoho žánru, hlavně ne u toho, který píše, protože to mu zužuje obzory.

Co cítíte ke svým hlavním postavám, Adamovi a Evce?

Mám je ráda! Evička je prototyp správné holky. Zajímá se o tajemství a záhady, je zvědavá a odvážná. Adam je ze začátku spíš antihrdina, rozmazlený, ufňukaný a drzý jedináček! Cesty do minulosti a do Agarveny ho ale v průběhu příběhu zásadně změní!

Co byste vzkázala čtenářům Lánečáku?

Vzkazuji jim, aby se snažili hodně číst, a pokud ještě nenašli k literatuře vztah, tak aby to nevzdávali a hledali ho dál. Pro každého se určitě najde žánr, který ho bude přitahovat a bavit!

Děkuji za rozhovor!

Lucie Hrochová